

O pravicovosti Zelených

14.března 2006

V minulých dnech se v médiích objevily zajímavé předvolební výzkumy. Ne snad proto, že by přinesly převratný výsledek pro některou ze zaběhnutých stran, ale tím, že vynesly nad pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do parlamentu pátou stranu - Stranu zelených. Vzápětí se objevila alternativa pro sestavení nové vlády, která by tuto stranu zahrnovala. Potenciální spojení (středo-) pravých ODS a KDU-ČSL se Stranou zelených, které je tímto návrhem, by ovšem trpělo značným deficitem možnosti programového i personálního kompromisu, zejména kvůli programovému profilu Strany zelených.

Strana zelených jako pravicová strana?

Jiří Paroubek označil ve svém komentáři pro deník Právo Stranu zelených jako „hnutí pravičáků“, David Marek z PPF prohlásil pro ČTK, že „ekonomická část programu Strany zelených nabízí možnost zapojení této strany do koalice spíše napravo od politického středu.“ Ovšem není vše tak růžové a jednoznačné, jak se může na první pohled zdát.

Je sice pravda, že Zelení prosazují pravicové ekonomické reformy - snížení daňové kvóty, zrušení minimální daně a registračních pokladen, snížení odvodů pojistného a přesun některých (avšak selektivně vybraných, „zelených“) položek do snížené sazby DPH, existuje ovšem řada zádrhelů, která tato tvrzení zpochybňuje.

Je například podivující, že ekologická daňová reforma strany Zelených kromě zmíněných návrhů podporuje přesun jiných služeb do sazby vyšší či dokonce zavedení nových daní. Může také chtít pravicová strana například „významnější zdanění nebo zpoplatnění změny využití pozemků“, jak píše program Zelených na straně 29, „postupný náběh sazby spotřebních daní na elektřinu, uhlí, zemní plyn, jádro, elektřinu či letecký benzín“ (s.13) či omezení možnosti převádět výtěžek z loterií pouze na „seznam státem registrovaných kulturních subjektů, které budou muset splňovat stanovené parametry a mezi nimiž si provozovatelé vyberou“ (s.39)? A je pravicový zákaz topení uhlím od r.2010 (s.13)?

Zelená diktatura

Existují ovšem i větší nebezpečí, která se v žádném případě neslučují s pravicovým pohledem na svět. Někteří publicisté i politikové hovoří o tzv. zelené diktatuře. Mají tím na mysli zavádění různých příkazů, omezení a direktiv v oblasti každodenního života, počínaje omezením automobilové dopravy, změnou spotřeby „škodlivých“ produktů či zdravou stravou.

Bylo by vše v pořádku, pokud by tyto názory představovaly doporučení a návod, jak může být lépe. Je ale na pováženou, pokud se tyto návrhy stanou striktně vyžadované a zákonem kontrolované. A je mylné si myslet, že tomuto pokušení se čeští Zelení vyhnuli. Vezměme namátkou z volebního programu Strany zelených:

- celoroční zákaz jízdy kamionů o víkendech (pátek 15:00 - neděle 24:00)
- povinné kvóty automobilů na alternativní paliva
- zákaz používání pevných uhlovodíkových paliv od r. 2010
- doporučené kvóty podílu biopotravin ve veřejném nekomerčním stravování
- povinný minimální podíl ekologicky stabilních ploch typu travnatých ploch či biokoridorů... a maximální velikost jednotlivě obhospodařovaného pozemku
- zákazu používání fosfátových čisticích prostředků
- zavedení krajinného plánu jako povinné součásti územního plánu

Kuchtová a Říman

Nepokulhává ovšem pouze programová část. Zkusme si například představit, jak si při vládní inauguraci podávají ruku ekologická aktivistka Dana Kuchtová jako ministryně životního prostředí a Martin Říman coby ministr průmyslu a obchodu...

I tento příklad dokazuje nespojitelnost Zelených se (středo-)pravíci, reprezentovanou lidovci a ODS. Strana zelených totiž není pravicovou stranou. Její ekologický program zahrnuje polovinu volebního programu pro nadcházející volby. Pravicové návrhy v oblasti ekonomiky jsou jen zástěrkou, která má zahalit fakt, že Zelení jsou monotematickou stranou zaměřenou dominantně na, spíše levicově motivovanou, ochranu životního prostředí.

zdroj: Hospodářské noviny, http://ihned.cz/3-17999390-cevro-000000_d-10

autor: Zbyněk Klíč, výkonný redaktor CEVRO Revue

10.03.2006

Hospodářské noviny, www.iHNed.cz